Museum Rijswijk

Jaarverslag 2021

Stichting Museum Rijswijk
Herenstraat 67
2282 BR Rijswijk

Jaarverslag 2021

Bericht van de Raad van Toezicht 3
Verslag van de directie 4
Papier + Textiel + Erfgoed 7
Organisatie 13
Team 17
Fondsenwerving 19
Jaarcijfers 20

1

Rijswijk, 1 juni 2022

Foto omslag: **Marcel Pinas, Kibiiwikoni**, 2021, detail, installatie van 2.850 met Pangistoffen ingepakte wijnflessen en tekening
Fotografie: Ernst Mortiz

2

Met dit campagnebeeld promootte Museum Rijswijk zijn eerste buitententoonstelling.
Ontwerp affiche: Evy van Schelt

Bericht van de Raad van Toezicht

Voor Museum Rijswijk eindigde het jaar 2021 net zoals het jaar was begonnen: met gesloten deuren. Dat laat zien dat Corona ook in 2021 het bepalende onderwerp was voor het museum, net zoals voor de culturele sector als geheel en voor grote delen van de maatschappij. Maar het was toch een allesbehalve somber jaar. De tentoonstelling Ian Berry. Splendid Isolation was een zeer succesvolle tentoonstelling; we konden de tentoonstelling zelfs tot drie keer verlengen en naadloos laten aansluiten bij de Textiel Biënnale 2021. Food for Thought. Daardoor kunnen we onder de streep heel tevreden zijn met 2021.

Maar dat ging natuurlijk allemaal niet vanzelf. De onzekerheid leidde ertoe dat we flexibel moesten zijn, en de programmering moesten aanpassen. Het was passen en meten. Als Raad van Toezicht zijn we enorm trots op een organisatie waarin medewerkers en vrijwilligers zo goed konden inspelen op de onzekerheid én daarbij zelfs nog kansen wisten te benutten. Het is dan ook dankzij medewerkers en vrijwilligers dat we 2021 sterker konden afsluiten dan dat we waren begonnen.

Voor 2022 hopen we natuurlijk op een wat rustiger vaarwater. De uitdaging wordt nu om een 'nieuw normaal' te vinden in de (hopelijk…) post-coronatijd. Een nieuw normaal waarin Museum Rijswijk inhoudelijk sterk is, aantrekkelijk voor bezoekers, financieel gezond en maatschappelijk relevant. Wij geloven dat dit gaat lukken, en we hebben er veel zin in!

Enno Gerdes,
voorzitter

Governance Code
Cultuur

Code
Culturele
Diversiteit

YES, WE ARE CLOSED / SORRY, WE ARE OPEN / YES, WE ARE CLOSED...

Dicht tot 1 juni, zonder enig wenkend perspectief tijdens de eerste vijf maanden van het jaar. Dit beleefden we allemaal als veel pittiger zoniet deprimerender dan tijdens de eerste lockdown in 2020. Twee bijzondere tentoonstellingen – Ian Berry. Splendid Isolation en Dwarsverbanden – stonden daar maarliefst 5 maanden onbekeken te staan. Van pure ellende staken we de koppen bij elkaar en stelden onszelf de vraag :"Wat kunnen we wél doen zonder gehinderd te worden door beperkende maatregelen die voor ons alles behalve logisch waren"?

En als een orakel verscheen daar ineens weer Teddy Scholten, althans in het brein van Conservator Erfgoed Arjan Kwakernaak. Een tentoonstelling van deze winnares van het Eurovisie Songfestival in 1959 slash de eerste Nederlandse vedette slash inwoner van Rijswijk stond in 2020 ook al op de rol. Door het afblazen van het Eurovisie Songfestival in mei 2020 ging deze tweede Iconen–van–Rijswijktentoonstelling ook de vriezer in. Dit jaar leek het songfestival coûte que coûte toch door te moeten gaan, mét of zonder publiek. Maar onze tentoonstellingsagenda zat uiteraard al dichtgetimmerd, los van het het feit dat het museum nog steeds was gesloten. Dus wat te doen?

Het voorplein! Binnen no time werd een constructie bedacht met steigermateriaal en platen trespa die konden worden bestickerd. En daar verrees ineens een buitententoonstelling met 14 panelen van twee meter hoog waarop het reilen en zeilen van deze veelzijdige Rijswijkse professional uitgebreid werd geïllustreerd. Op het voorplein, zeven dagen per week gratis te bezoeken zonder gedoe met reserveringen, mondkapjes, et cetera. De tentoonstelling sloeg in als een bom. De Rijswijkers kwamen in grote getalen kijken. Er was veel aandacht in de pers en het bracht Gemeente Rijswijk op het idee om Teddy Scholten te eren met een heus Teddy Scholten Park. Museum Rijswijk bleef in de picture tijdens een periode waarin de wereld stil leek te staan. En wat niet onbelangrijk was; het gaf ons weer een sprankje hoop.

Half mei kwamen de verlossende woorden. Per 1 juni mochten we weer open! Curator Hedendaagse Kunst Diana Wind was er tot drie keer in geslaagd uitstel te krijgen van alle particuliere bruikleengevers die hun Ian Berry's ter beschikking hadden gesteld aan het museum. En Genua, de volgende bestemming van de tentoonstelling, ging niet door. Die tentoonstelling stond dus gelukkig nog. Dwarsverbanden, de erfgoedtentoonstelling over 80 jaar Museum Rijswijk en de aanwinsten van de afgelopen 10 jaar kwam uit het eigen depot, dus daar was geen tijdsdruk.

De motivatie van medewerkers en vrijwilligers was weer terug op 200% en op 1 juni openden onze deuren. Het was druk vanaf dag 1 en het bleef druk tot en met de laatste dag: bijna 10.000 bezoekers! Catalogi vlogen als warme broodjes de museum shop uit en de appeltaarten waren niet aan te slepen. Het museum was weer back in business. Saillant detail: nadat de Ian Berry tentoonstelling op 15 augustus sloot kon er met goed fatsoen een factuur richting hoofdsponsor Pepe Jeans London, een sponsoring die gedurende de eerste helft van 2021 aan een zijden draadje bleef bungelen.

Op naar de Textiel Biënnale 2021. Food for Thought. Normaal gesproken tijdens de zomermaanden, nu doorgeschoven naar het najaar. Een hedendaagse kunsttentoonstelling met inhoud over de relatie tussen voedsel en textiel met kunstwerken van 20 kunstenaars uit binnen– en buitenland. De culturele fondsen doneerden ruimhartig ten behoeve van de verschillende participatieprojecten. De bijbehorende catalogus was te laat klaar door het toen heersende papiertekort. Maar we waren in ieder geval open!

De nieuwe erfgoedtentoonstelling Dagelijke Kost ging ook over voedsel. De ontwikkeling van voedsel binnen de stadsgrenzen wel te verstaan. De tuinbouw en later de kassenbouw – het begin van het Westland – op de landerijen van de buitenplaatsen, de beroemde groente– en fruit expo's, en de boterfabriek die de concurrentie moest aangaan met een revolutionaire nieuwe uitvinding: margarine.

De Deltavariant was amper uitgeraasd en daar diende zich alweer de volgende mutant aan: Omicron. We merkten dat er weer huiver ontstond en de bezoekersaantallen liepen terug. De schrik zat er weer goed in. En jawel, lockdown #3 werd vlak voor de feestdagen een feit. Daar ging de Kerstomzet. De Eindejaarsboorel voor de vrijwilligers moest het weer ontgelden, de kerstboom ging van de Salon naar de kas op het voorplein en de deuren gingen weer op slot. F**ck f**ckety f**ck; de eerste drie woorden in de speelfilm Four Weddings and A Funeral, de laatste drie woorden in 2021 van Museum Rijswijk, in koor uitgeroepen door de museumstaf.

Toch eindig ik graag positief. Wederom werd het museum overeind gehouden door diverse steunprogramma's van de landelijke overheid en de genereuze sponsoring van Pepe Jeans London. Dankzij projectsubsidies van de culturele fondsen konden er allerlei participatieprojecten worden georganiseerd voor een breed publiek. En we kregen er een fijne collega, een nieuwe eventmanager, twee zeer getalenteerde vormgevers en een handje vol enthousiaste vrijwilligers bij. Opmerkelijk was dat de bezoekcijfers in het halfjaar dat het museum open was relatief hoger lagen dan voorgaande jaren.

Voor u ligt een jaarverslag waarin we laten zien dat een goed team zich niet laat kisten en tot veel in staat is. Een van Plato's beroemde oneliners klopt nog steeds: "Noodzaak is de moeder van de vindingrijkheid".

Arnoud van Aalst,
Directeur / Bestuurder

Ian Berry. Splendid Isolation
Behind Closed Doors, 2016, denim, 122 x 180 cm, Collectie Graham Edwards

Iconen van Rijswijk – Teddy Scholten ERFGOED

1 mei – 13 juni 2021

In de serie Iconen van Rijswijk wijdt Museum Rijswijk een tentoonstelling aan deze opmerkelijke vrouw die decennia lang podia en televisieschermen vulde met haar zang, haar humor en sprankelijkende persoonlijkheid. Foto's, film- en geluidsfragmenten brengen haar carriere weer tot leven. In 1959 won zij het Eurovisie Songfestival en werd hierdoor een nationale vedette.

In samenwerking met TRIAS Centrum voor de kunsten werd er met 12 Groepen 7 een Rijswijks Songfestival georganiseerd waarbij de leerlingen een bezoek brachten aan de tentoonstelling.

Ian Berry. Splendid Isolation TEXTIEL

1 december 2020 – gepland 5 april 2021, door lockdown 16 augustus 2021

De Britse kunstenaar Ian Berry (Huddersfield, 1984) maakt al ruim 15 jaar virtuoze figuratieve schilderijen en installaties van denim. Hij gebruikt oude en afgedankte spijkerbroeken die hij in stukjes knipt en op kleurschakering sorteert zoals een schilder de opeenvolgende tinten van een kleur verf naast elkaar plaatst. In eerste instantie lijkt het werk tweedimensionaal, maar wanneer je er dichtbij staat, is te zien hoe de verschillende lagen denim op en over elkaar heen zijn geplaatst. De schilderijen zijn collages van denim die zo perfect in elkaar gezet zijn dat het bijna niet te onderscheiden is van een realistisch schilderij. Ian Berry maakt ook driedimensionale installaties van denim zoals het werk Sectret Garden (2018) en Record Store (2017) die al op verschillende continenten bij musea te zien zijn geweest.

Ian Berry. Splendid Isolation is de eerste solotentoonstelling van de kunstenaar in Nederland. Er is een royale keuze te zien uit de verschillende series die hij in de afgelopen 15 jaar heeft gemaakt zoals, Behind Closed Doors, Hotel California en The American Jean. Ook zal Record Store, een complete platenzaak gemaakt van denim, te zien zijn.

Ian Berry is een maatschappelijk geëngageerd kunstenaar. Hij speelt met zijn werk in op recente ontwikkelingen in de maatschappij. Zijn werk is niet alleen van denim gemaakt omdat het materiaal hem aan staat, maar ook omdat spijkergoed een van de meest vervuilende stoffen is uit de textiel industrie. Met zijn werk vraagt hij daar aandacht voor. Ian Berry is in 2019 uitgeroepen tot een van de 50 meest invloedrijke mensen op het gebied van de denimindustrie.

De Corona pandemie is een belangrijk onderwerp in zijn meest recente werk. Het project clapping is een geanimeerde denimprojectie van klappende handen om de medische sector te bedanken voor hun inzet tegen Covid-19. Dit project is door heel Groot-Brittannië en in de Verenigde Staten geprojecteerd op gebouwen. De animatie maakt ook deel uit van de tentoonstelling in Museum Rijswijk.

Naar aanleiding van de lockdown in Groot-Brittannië is Ian Berry het fotoproject Behind Closed Doors gestart via zijn website. Hij heeft professionals en amateurs opgeroepen een foto in te sturen die laat zien wat de lockdown voor hen betekent. Een selectie van de foto's zal in print of geprojecteerd opgenomen worden in de tentoonstelling. Bij de tentoonstelling verschijnt een catalogus: Ian Berry Splendid Isolation, uitgegeven door Jap Sam Books, Prinsenbeek.

Het publiek deed ook enthousiast mee in de laatste kelderruimte van de tentoonstelling waar mensen hun eigen denim creaties konden toevoegen aan het wandkleed. Zo ontstond een DIY Denim Garden van 6m2.

NB: Ian Berry. Splendid Isolation en Dwarsverbanden zijn welgeteld twee weken te zien geweest in 2020. Beide tentoonstellingen konden uiteindelijk worden verlengd tot 15 augustus 2021. Veel dank gaat uit naar de bruikleengevers van de werken van Ian Berry voor hun begrip en flexibiliteit.

Dwarsverbanden ERFGOED

1 december 2020 – gepland 5 april 2021, door lockdown 16 augustus 2021

Museum Rijswijk bestond in 2020 tachtig jaar! Ondanks alle beperkingen laten we deze mijlpaal niet zomaar voorbijgaan. Met een overzicht van aanwinsten uit de laatste tien jaar, aangevuld met een aantal stukken die al langer in de collectie zijn, laat het museum zien waar het voor staat, wat het verzamelt en waarom en wil het de bezoekers deelgenoot maken van dit enorme 'geheugen van Rijswijk'.

De tentoonstelling laat zien hoeveel verbindingen er zijn tussen de diverse collectieonderdelen. Het deksel van een margarinekistje gaat leven als het wordt verbonden met foto's van de margarinefabriek en met kinderboekjes en spelletjes die als reclamemateriaal werden uitgegeven. Rijswijkse kunstenaars blijken veelzijdig te zijn geweest: niet alleen schilderijen en tekeningen maar ook boekomslagen en reclameprenten. Alle voorwerpen op de tentoonstelling hebben hun eigen verhalen die het vertellen waard zijn maar door al die lijntjes die dwars door alle collectieonderdelen lopen, worden die verhalen breder en dieper.

Het verhaal van Hansken ERFGOED

25 juni – 18 juli 2021

Hansken was een Aziatische vrouwtjesolifant. Geboren in Oost-Indië, kwam ze in het bezit van stadhouder Frederik Hendrik, Prins van Oranje, en verhuisde ze naar diens paardenstallen in Oud-Rijswijk. Hansken heeft drie jaar (1634-1637) van haar leven in Rijswijk gewoond.

Elisabeth Rijkels (Piet Design) ontwierp voor het centrum van Oud-Rijswijk een bank geïnspireerd op Hansken. Van het bewogen leven van Hansken maakte de ontwerper een uitgebreide presentatie die te zien was op het voorplein van het museum. Het museum stelde het tentoonstellingsmateriaal en het voorplein ter beschikking voor deze presentatie. De tekenopdracht die was ontwikkeld voor alle bezoekers vond gretig aftrek.

Textiel Biënnale 2021. Food for Thought TEXTIEL

29 augustus – 16 januari 2022, vroegtijdig beëindigd door lockdown op 15 december 2021

Deelnemende kunstenaars

Silvia B.
Heather Beardsley
Sonja Cabalt
Hendrik Coetzee
Thomas Grünfeld
Peter Hellemons
Arne Hendriks
Benjamin Li
Regula Maria Müller
Marcel Pinas
L.A. Raeven
Yinka Shonibare
Parel Strik
Hannerie Visser

Maria Ikonomopoulou
Kate Jenkins
Marije Vogelzang
Megan Whitmarsh

Liesbeth Leijtens & Loes Smolders–Vaessen (participatieproject)

De Textiel Biënnale 2021 is een internationale tentoonstelling van hedendaagse beeldende kunst waarin textiel als materiaal de hoofdrol speelt. Museum Rijswijk organiseert de Textiel Biënnale al sinds 1995. Niet eerder had de Textiel Biënnale een geëngageerd thema zoals nu. Bij voorgaande edities lag de nadruk op ambachtelijkheid en techniek die kunstenaars toepasten om bijzondere kunstwerken van textiel te maken. We leven nu in een heftige tijd en dat heeft ons doen besluiten een inhoudelijke dimensie en maatschappelijke betrokkenheid van kunstenaars aan de Textiel Biënnale toe te voegen.

Het actuele thema is Food for Thought: 20 kunstenaars, afkomstig uit bijna alle werelddelen, laten hun visie zien op de huidige en toekomstige voedselproductie en –consumptie. Kunstenaars staan midden in de samenleving en weten als geen ander te verbeelden wat er zich in de maatschappij afspeelt. Er zijn aardig wat kunstenaars die zich bezighouden met het onderwerp voedsel, vanuit tal van invalshoeken. Uit de vele inzendingen naar aanleiding van de Open Call en vanuit het eigen netwerk tekenden zich verschillende subthema's af. De tentoonstelling legt de nadruk op de subthema's die elkaar aanvullen en een breed scala aan wetenschappelijke, activistische, sociale en persoonlijke visies laat zien.

De werken zijn bloedserieus en ook humoristisch, tonen een enorme maatschappelijke betrokkenheid en maken een uitnodigend gebaar naar de bezoekers. Tien kunstenaars maken speciaal voor de tentoonstelling nieuw werk. Vier kunstenaars nemen ook deel met participatieprojecten. Bijna de helft van de kunstenaars maakt speciaal voor de Textiel Biënnale werk 2021.

Participatie en Educatie

Vanuit een aantal deelnemende kunstenaars zijn participatieprojecten ontstaan.

Hannerie Visser: Mijn favoriete recept is...
Borduren van theedoeken met favoriete recepten door vrouwen uit onder andere Eritrea, Iran, Syrie, Afghanistan, Marokko, Somalie en autochtone vrouwen uit Rijswijk. In de tuin vonden 4 borduurmomenten plaats waarop de vrouwen op een vanzelfsprekende manier met elkaar in contact kwamen door het samen borduren en het uitwisselen van recepten. Deze vrouwen kregen later ook allemaal een rondleiding door de tentoonstelling en zagen zo hun eigen werk opgenomen in het geheel. Uiteindelijk zijn er bijna 40 theedoeken gemaakt en ingezonden. Sommige deelnemers ontmoeten elkaar nog steeds en ze worden bij volgende tentoonstellingen weer uitgenodigd.

Parel Strik: Het Diner van de Maatschappij
Een aantal diners met genodigden uit alle geledingen van de Rijswijkse bevolking om te discussieren over duurzaamheid en voedselproductie. Mensen kenden elkaar niet. Door de gerechten die door een cateraar speciaal voor deze mensen gemaakt waren ontstonden al snel intieme gesprekken.

Marcel Pinas: Kibiiwikoni
maakte een installatie waarvoor 2.850 lege wijnflessen ingezameld werden in Rijswijk en verpakt werden in doeken. Hierbij waren vele Rijswijkers en vrijwilligers bij betrokken.

Liesbeth Leijtens en Loes Smulders; Gedachten op een tafelkleed
In de kas op het voorplein kon men op afspraak met maximaal 4 personen tegelijk geborduurd worden op een tafelkleed. Zo ontstond een steeds veranderend werk, gevuld met ieders spiegelingen op het thema Food for Thought.

Marije Vogelzang, Veggie Bling Bling
Doorlopende workshop. In de kelder lagen verse groenten klaar voor kinderen om juwelen van te snijden en om met voedsel te spelen en van te proeven en snoepen.

Arne Hendriks, Panacea
De kunstenaar was wekelijks in zijn laboratorium in het museum aan het werk om onderzoek te doen naar de kweek van algen en de betekenis van dit leven voor de mens. Centraal in zijn proces stond het gesprek met de bezoekers die hem informatie gaven over de houding van de mens ten opzichte van de alg en zijn koers mede bepaalde.

Maria Ikonomopoulou, Alteration
De kunstenaar bracht een boek uit dat de installatie Alteration compleet maakte. De boekpresentatie werd een geweldige middag voor 40 gasten met persoonlijke verhalen over de Griekse voedseltradities en uiteraard Griekse hapjes en drankjes.

Mobiele Kunstbrigade, Zomerweek
De Mobiele Kunstbrigade deed een week lang met een twintigtal kinderen in het museum oprachten, gebaseerd op de Textiel Biënnale, eindigend in een presentatie door het hele museum.

TRIS, Kunstklassen
De vijf Kunstklassen van TRIAS brachten in de herfst een bezoek aan de tentoonstelling en gingen daarna weken met het thema voedsel en textiel aan de slag. Dit leidde tot de opening van het Restaurant van de Toekomst in het atelier van het museum waar de 60 kinderen hun ouders en anderen geinteresseerden ontvingen. Daarna namen de kinderen hun gasten mee door het museum en gaven uitleg bij de kunstwerken.

Onderewijsworkshops
Na een rondleiding werden altijd verwerkingsopdrachten gedaan. De ene keer stond het maken van een 3-D maaltijd van textiel centraal, de andere keer het verwerken van voedselverpakkingsmateriaal tot een kunstwerk met verschillende technieken. Als laatste werd een workshop cyanotype ontwikkeld waarbij voedsel (afval) omgetoverd werd middels een lichtgevoelige techniek tot een onderwaterwereld.

Publieksprijs
De bezoekers konden tijdens de Textiel Biënnale stemmen op hun favoriete kunstenaar. Na het tellen van de bijna 900 stemmen kwam Kate Jenkins als de overduidelijke favoriet uit de bus. Zij krijgt in 2022 een solotentoonstelling waarvoor alle deelnemers aan de Publieksprijs uitgenodigd zullen worden. Het leverde daarnaast 300 nieuwe emailadressen voor de nieuwsbrief op.

Voedselconsumptie
Aan de wanden van de Tuingalerij gaven bezoekers aan hoe zij over hun voedselconsumptie denken. Vegetariër, flexetarier, bourgondier, Internationale keuken of budgetgebonden; alle smaken kwamen voorbij en er werd volop gestickerd, geschreven en getekend. Het bond de bezoeker aan het thema en bracht onderling veel gesprekken op gang.

Dagelijkse Kost ERFGOED

29 augustus – 16 januari 2022, vroegtijdig beëindigd door lockdown op 15 december 2021
Eeuwenlang was een groot deel van de Rijswijkse bevolking afhankelijk van de landbouw voor hun levensonderhoud. Dagelijkse Kost gaat over voedselproductie en consumptie aan het begin van de vorige eeuw. De tentoonstelling toont de Rijswijkers aan het werk op het land en op het erf met hun veestapel. Ook maakt de tentoonstelling duidelijk hoe verschillend de 'dagelijkse kost' er uit kon zien, afhankelijk van waar je woonde.

/DOC ERFGOED + PAPIER + TEXTIEL

In 2021 is de inrichting van het /DOC voltooid. Het kan nu bogen op twee werkplekken (corona-proof) of vier (zonder afstandsvereiste). Verder heeft het een zithoek en een leestafel. Toen het museum begin juni weer bezoekers mocht ontvangen bleek al snel hoe aantrekkelijk het /DOC was geworden, voor diverse partijen. De erfgoedvrijwilligers voelen zich thuis op 'hun' nieuwe plek en hebben volop ruimte en faciliteiten voor hun werkzaamheden. Ook de bezoekers aan de tentoonstellingen in de nieuwe vleugel weten het /DOC te vinden, als een rustpunt of om een boek of tijdschrift door te nemen. Ook de medewerkers strijken er regelmatig neer voor een bespreking.

Collectie ERFGOED

2021 staat in het teken van corona en lockdowns. Museum Rijswijk heeft als gevolg daarvan slechts één aankoop gedaan maar het aantal schenkingen was ruim en hartverwarmend.

De aankoop betrof een kleine gietijzeren haardplaat met de tekst PAX (vrede) en het jaartal 1697. Dit kan alleen maar de Vrede van Rijswijk betreffen die in dat jaar op het Huis ter Nieuwburch werd gesloten. Dit is een zeldzaam voorbeeld van een gebruiksvoorwerp dat waarschijnlijk in een kleine oplage is gemaakt en waarvan er slechts een (of enkele) bewaard zijn gebleven.

Particulieren en de Historische Vereniging Rijswijk schonken in totaal 48 foto's ter aanvulling van de fotocollectie. Zeer vermeldenswaard is een serie kleine foto's die de bouw van de huidige Hoornbrug laten zien in 1949. De fotograaf is onbekend maar was waarschijnlijk een amateur die toegang had tot de bouwlocatie en zodoende 'work in progress' kon vastleggen.

Met medewerking van Gemeente Rijswijk verwierf het museum ruim twintig werken (schilderijen, tekeningen en grafiek) uit de ateliernalatenschap van Kees Fluitman. Hij was sinds medio jaren tachtig van de vorige eeuw werkzaam op De Voorde in Rijswijk en derhalve collega van meer bekendere kunstenaars als Berserik en Andrea. Museum Rijswijk verzamelt werk van de kunstenaars van De Voorde en met deze schenking is een lacune in dit collectieonderdeel opgevuld.

In het najaar werd het museum verrast met het aanbod van een schenking van zes schilderijen van Hermanus Berserik. Hij was zijn hele leven werkzaam op De Voorde in Rijswijk en het museum heeft in de afgelopen decennia een ruime collectie van deze kunstenaar bijeengebracht. De voorgestelde schenking bood een ongekende verrijking van dit bezit: twee schilderijen uit de jaren zeventig en tachtig en vier uit de jaren negentig voegen door hun voorstelling en formaat aspecten toe aan de collectie die voorheen niet aanwezig waren. De schenking was zonder voorwaarden en is in grote dank aanvaard.

Digitalisering Collectie ERFGOED

Het project om de collectie van het museum digitaal zichtbaar en raadpleegbaar te maken is in 2021 voortgezet, zij het met de nodige corona vertraging. De opzet is een nieuwe website (ingebed in de bestaande museumwebsite) waarin de digitale bezoekers kennis kunnen nemen van de collectie van het museum en met behulp van zoektermen de objecten van hun keuze zichtbaar kunnen maken. Alle collectiegegevens en foto's die in het Adlib-systeem zitten, zijn via een 'export' naar Deventit (het bedrijf dat het eindproduct moet leveren) verstuurd. Daar is het geheel getransporteerd naar een 'proefomgeving' (de pré website). De Conservator Erfgoed heeft toegang tot deze proefomgeving en controleert steekproefsgewijs of alle gegevens en foto's goed zijn overgekomen en op de juiste plek terecht zijn gekomen.

Papier & Textiel Markt PAPIER + TEXTIEL

Op 12 september vond de jaarlijkse markt plaats, dit keer met papier en textiel gecombineerd. 22 dealers en makers uit binnen- en buitenland boden bijzondere papieren en/of textiele producten aan. De nieuwe formule werkte en leverde veel enthousiaste deelnemers en bezoekers op.

Hendrik Coetzee, Footprint, 2021, gevonden landschapschilderijtjes, olieverf op doek, 1,8 m², 1,2 x 1,5 m, collectie van de kunstenaar

Raad van Toezicht

Marieke Stam nam zitting in de Raad van Toezicht. Marieke is directeur van Den Haag Werkt en woont in Rijswijk. Nicolet van Graafeiland heeft na een lidmaatschap van een jaar de Raad van Toezicht verlaten.

Medewerkers

Na bijna twee jaar via Werkgevers Servicepunt Rijswijk als vrijwilliger te hebben gewerkt is Ernst Cadée aangenomen als facility manager. Tijdens zijn periode als vrijwilliger heeft Ernst diverse cursussen op het gebied van art handling met succes afgerond waardoor zijn waarde voor het museum in hoge mate toenam. De functie is voor het overgrote deel gefinancierd door besparingen op externe inhuur.

Vrijwilligers

Ondanks een lange lockdown zijn alle vrijwilligers aan boord gebleven en is het team zelfs versterkt met een aantal nieuwe vrijwilligers. De vrijwilligers heten de bezoekers welkom en ondersteunen bij de balie, de museum shop, het museumcafé en het /DOC.

ZZP

Aan het rijtje ZZPers voegden we grafisch vormgevers Evy van Schelt en Kyliën Sarino Bergh. Sietske van der Veen verving Elize Jelier als eventmanager.

Diversiteit / Governance / Fair Practice

Museum Rijswijk onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie en de Governance Code Cultuur. Dit is vastgelegd in de statuten van de stichting. Vanaf 2020 is bij elke papier- en/of textieltentoonstelling de Fair Practice Code toegepast.

Samenwerkingen / partnerships

Winkeliersvereniging Oud-Rijswijk > afstemmen activiteiten, ledenbijeenkomsten in museum;
Ondernemers Oud-Rijswijk > afname/sponsoring goederen tbv horeca en tentoonstellingen;
Historische Vereniging Rijswijk > o.a. presentatie van het jaarboek;
Textiel- en papierdealers > organisatie Papier- en Textielmarkt in het museum;
BBR > uitwisseling nieuwsitems op sociale media;
Werkgevers Servicepunt > werkervaringsplekken;
Kracht van Rijswijk > samenwerking tussen bibliotheek, TRIAS, schouwburg en Welzijn Rijswijk;
TRIAS > combineren van cursussen met rondleidingen en workshops;
Mobiele Kunstbrigade > Zomerweek;
Bereik > mediapartner digitale buitenreclame;
Rijswijk TV > mediapartner;
Erfgoed Rijswijk > zichtbaar maken van de historie van Rijswijk;
Art The Hague > partner;
Stichting Welzijn Rijswijk; verbinding met hun groepen cliënten;
Haaglanden Beweegt; Erfgoedspoor en verbinding netwerk ;
Scholen Primair, Voortgezet en vervolgonderwijs.

Museum Shop, Tollens Café en verhuur

Door diverse (semi) lockdowns is de omzet van winkel en café aanzienlijk gedaald. De verhuur van ruimtes is vrijwel stil komen te liggen. De museum shop is inmiddels weer terugverplaatst naar de oorspronkelijke ruitme.

Marketing

In het verslagjaar besteedde de plaatselijke regionale media met grote regelmaat aandacht aan de activiteiten van het museum. De Tentoonstellingen Ian Berry. Splendid Isolation en de Textiel Biënnale 2021 Food for Thought haalden veelvuldig de landelijke pers en de internationale vakbladen.De digitale nieuwsbrief werd vijf keer verstuurd, waarbij het aantal abonnees gestaag door blijft groeiten.

Dit geldt ook voor het bereik op social media; Facebook wordt intensief ingezet. De volgers van Museum Rijswijk zijn vooral lokaal gegroeid naar ruim 4.300. Vooral de vragen die het museum over onbekend Rijswijks erfgoed stelt worden goed bekeken en beantwoord. Het Instagram account heeft inmiddels ruim 3.500 volgers en blijft gestaag groeien. Influencers blijven Museum Rijswijk volgen. Ook in 2021 is het digitale buitenreclamebedrijf BEREIK weer mediapartner van het museum. Tentoonstellingen werden gedurende de maanden dat het museum was geopend, aangekondigd op grote digitale reclameborden langs de snelweg in de Randstad.

Art The Hague

Van 29 september t/m 3 oktober nam Museum Rijswijk deel aan Art The Hague, de Haagse beurs voor hedendaagse kunst in de Fokker Terminal in Den Haag. Met een in het oogspringende stand vlak voor de ingang van de beursvloer kreeg het museum veel bekijks. De stand bestond uit een fotowand van het werk Kibiiwikoni van de Surinaamse kunstenaar Marcel Pinas, wiens installatie tijden de Textiel Biënnale 2021. FOOD FOR THOUGHT te zienwas in het museum. Ook werden dire autonome werken van Marcel Pinas te koop aangeboden.

Het publiek reageerde enthousiast en was beter bekend met Museum Rijswijk dan dat wij aanvankelijk dachten. Het overwegend Haagse en regionale publiek kende het museum van de biënnales en hadden de tentoonstelling van Ian Berry nog vers in het geheugen. Bezoekers van buiten de regio reageerden positief verbaasd op deze nieuwe ontdekking.

Bezoekcijfers

	2021 (6 mnd geopend)	2020	2019
Entree museumkaart:			
Museumkaart volwassenen	9.484	7.691	12.166
Museumkaart jeugd	166	138	198
Subtotaal	**9.650**	**7.829**	**12.364**
Entree gratis:			
Relaties	44	62	211
Vrienden		29	25
Cursisten		343	1023
Bezoekers /DOC		5	137
Kinderen 0–17 jaar		413	382
Scholieren t/m 12 jaar	403	326	488
Scholieren 13 t/m 17 jaar		125	95
Bezoekers museumwinkel		623	1214
Houders ICOM / Rembrandtkaart		354	164
Bezoekers verhuringen	143	328	1386
Bezoekers openingen	221	470	535
Begeleiders		207	127
Activiteit gratis entree	63	135	625
Subtotaal	**874**	**3.453**	**6.465**

Reguliere toegang bezoekers:			
Volwassenen	1753	916	1036
Senioren	855	328	807
Groep	0	85	
50% volwassenen	8	23	32
50% senioren	4	18	33
Publieksacties	11	3	3
CJP	66	42	23
Ooievaarspas volwassenen	1	6	7
Ooievaarspas senioren	0	4	5
Subtotaal	**2.698**	**2.024**	**2.313**
Totaal jaar	**13.222**	**20.856**	**20.640**

Textiel Biënnale 2021. Food for Thought
Mijn lievelingsrecept is..., participatieproject waarbij op verschillende momenten deelnemers uit alle windstreken samen hun dierbare recepten borduurden op theedoeken in de tuin van het museum. Door het handwerken en het praten over voedsel werden er nieuwe verbindingen gemaakt, contacten gelegd en netwerken uitgebreid.

/DOC De nieuwe vrij toegankelijke ruimte waar documentatie kan worden geraadpleegd over de geschiedenis van Rijswijk en papier– en textielkunst. Vrijwillgers doen er historisch onderzoek in opdracht van Conservator Erfgoed Arjan Kwakernaak.

Raad van Toezicht, medewerkers en vrijwilligers in 2021

Raad van toezicht

Enno Gerdes	voorzitter
Jasmijn Touw	lid
Mariëtte Maaskant	lid
Joram Swart	lid
Nicolet van Graafeiland	lid
Marieke Stam	lid

Medewerkers

Arnoud van Aalst	directeur / bestuurder (24 uur)
Arjan Kwakernaak	conservator erfgoed (36 uur)
Diana Wind	curator hedendaagse kunst (24 uur)
Ahmed Hammou	financial controller en secretariaat (32 uur)
Astrid Huitker	educatie (24 uur)
Bibi Perreijn	shop manager(20 uur)
Ernst Cadée	facility manager (24 uur) vanaf 1 juli

ZZP

Elize Jelier	event manager tot 15 november
Sietske van der Veen	event manager vanaf 15 november

Vrijwilligers

Balie / Museum Shop
Puck Baltus
Gerda Bennekom
Anneke Driessen
Paulette Fromager
Kazumi Nakamura
Joke Nieuwenhuis
Hanako Matsunaga
Annemarie van der Putten
Joyce Middelkoop
Sanja Tork
Ine Raaphorst
Wim Biesheuvel
Karla Snaphaas
Tonnie Versluis
Nena Visser
Jeanine Kribbe
Nathaly Vlaun

Museumcafé
Jos Woltjens
Cato Visser
Nena Visser
Behjat Imani
Sanja Tork
Ine Sijben
Puck Baltus
Jeanine Kribbe
Nathaly Vlaun
Anneke den Besten
Lotje Hofdijk
Joren Kortekaas
Meyke van den Berg
Eva Leenders
Nordin Boukhizou

Rondleidingen en museumlessen
Connie Blok
Joren Kortekaas
Sanja Stork
Lucia Contreras (ZZP)
Heleen Harms
Eva Lebens
Lotte van der Weij
Martine van der Linde

Ondersteuning Staf
Ernst Cadée – facility manager (tot 1 juli)
Ben Rutges – collectiebeschrijving
Anja Groenewegen –/DOC
Peter Roldaan – /DOC
Wouter Smeulers – /DOC
Freddie Pondman – /DOC
Huub Klunder – /DOC
Siger Bos – /DOC
Ferry Rollema – /DOC (genealogie)

Dagelijkes Kost
Boer in aardappelveld, campagnebeeld van de tentoonstellnig

Fondsenwerving in 2021

In het verslagjaar ontving Museum Rijswijk de volgende aanvullende bijdragen voor tentoonstellingen, randprogrammering en COVID-19 steun.

Gemeente Rijswijk	€ 7.100
Vrijkaarten Mantelzorgers Rijswijk	
Donaties	€ 2.435
Ian Berry. Splendid Isolation	
Pepe Jeans London	€ 25.000
Textiel Biënnale 2021. Food for Thought	
BankGiro Loterij	€ 10.000
Mondriaan Fonds	€ 8.495
Fonds21	€ 10.000
Gemeente Rijswijk	€ 3.000
Tegemoetkoming COVID-19	
NOW 4, 1e kwartaal	€ 22.111
NOW 5, 2e kwartaal	€ 15.554
NOW 1, correctie 2020	€ 1.261

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Gebouwen en -terreinen	378.835		378.835	
Inventaris	23.001		21.589	
		401.836		400.424
Vlottende activa				
Voorraden		26.238		31.133
Vorderingen				
Debiteuren	3.009		384	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.683		10.339	
Overlopende activa	69.353		84.472	
		74.045		95.195
Liquide middelen		27.230		4.706
		127.513		131.034
		529.349		**531.458**

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	€	€	€
PASIVA				
Algemene reserve		-399.033		-408.430
Voorzieningen		75.000		75.000
Langlopende schulden		682.215		689.974
Kortlopende schulden				
Schulden aan kredietinstellingen	0		30.561	
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	7.378		6.600	
Crediteuren	6.969		35.922	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	14.781		11.785	
Overige schulden	455		290	
Overlopende passiva	141.584		89.756	
		171.167		174.914
		529.349		**531.458**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Verschil 2021	Realisatie 2020
	€	€	€	€
Baten				
Netto-omzet	200.242	269.760	-69.518	158.547
Subsidiebaten	468.295	426.934	41.361	465.524
Sponsoring tentoonstellingen	56.495	101.050	-44.555	71.735
Som der baten	725.032	797.744	-72.712	695.806
Lasten				
Lasten tentoonstellingen	121.066	173.850	-52.784	148.744
Kostprijs van de omzet	55.372	66.000	-10.628	33.903
Personeelslasten	387.951	397.110	-9.159	348.284
Afschrijvingen	6.709	3.624	3.085	4.069
Overige bedrijfslasten	115.198	122.100	-6.902	151.261
Som der lasten	686.296	762.684	-76.388	686.261
Saldo voor financiële baten en lasten	38.736	35.060	3.676	9.545
Rentelasten	-29.339	-25.850	-3.489	-16.340
Resultaat	**9.397**	**9.210**	**187**	**-6.795**